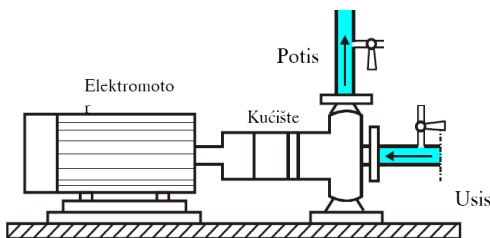

Određivanje Q-H krive pumpe

Merenja u hidrotehnici

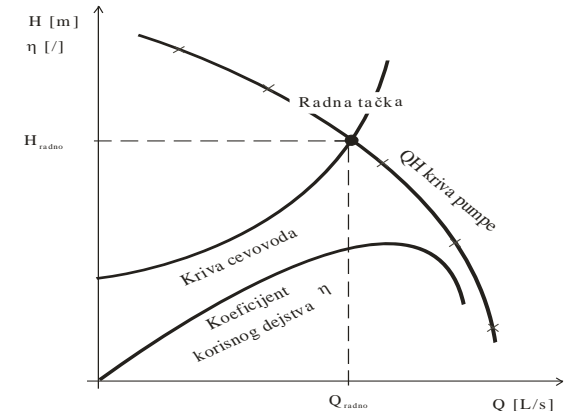
5. Vežba

Miloš Milašinović

Damjan Ivetić

Dušan Prodanović

MERENJE OSNOVNIH VELIČINA U HIDROTEHNICI

- **Merenje pritiska: pjezorezistivni, kapacitivni, induktivni senzori**
- **Merenje nivoa vode: ultrazvučni senzori, senzori pritiska + preračunavanje**
- **Merenje brzine: UZV, EM, hot-wire i hot-film, ...**
- **Merenje protoka: volumetrijsko, UZV, EM, suženja...**
- + **merenje kvaliteta vode: pH, mutnoća, elektroprovodnost**

MERENJE OSNOVNIH VELIČINA U HIDROTEHNICI

- **Merenje pritiska: pjezorezistivni, kapacitivni, induktivni senzori**
- **Merenje nivoa vode: ultrazvučni senzori, senzori pritiska + preračunavanje**
- **Merenje brzine: UZV, EM, hot-wire i hot-film, ...**
- **Merenje protoka: volumetrijsko, UZV, EM, suženja...**
- + **merenje kvaliteta vode: pH, mutnoća, elektroprovodnost**

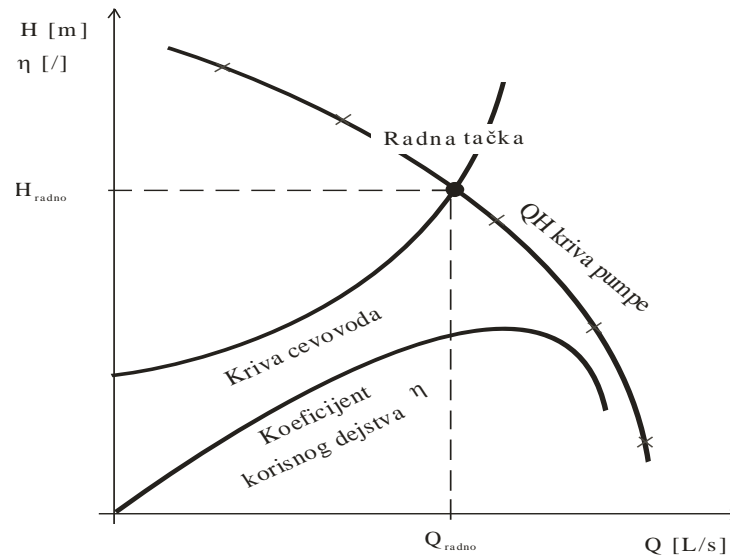
Šta dalje?

MERENJA U HIDROTEHNICI

- Upravljanje hidrotehničkim objektima/sistemima
  - Regulacija rada crpnih stanica
  - Regulacija rada elemenata na prelivima
  - Praćenje rada PPV i PPOV
- Dijagnostička merenja – hidrotehnička „forenzika“
  - Ispitivanje stanja cevovoda
  - Detekcija curenja u vodovodnoj mreži
  - Detekcija izvora zagađenja
  - **Ispitivanje stanja pumpi**
- Big data
  - Prikupljanje podataka i učenje o načinu rada sistema
  - Prognoze radi optimalnog upravljanja sistemima
  - itd

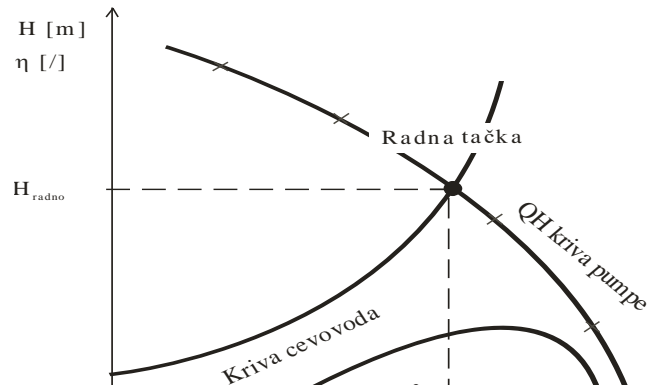
ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

Kupili smo pumpu!

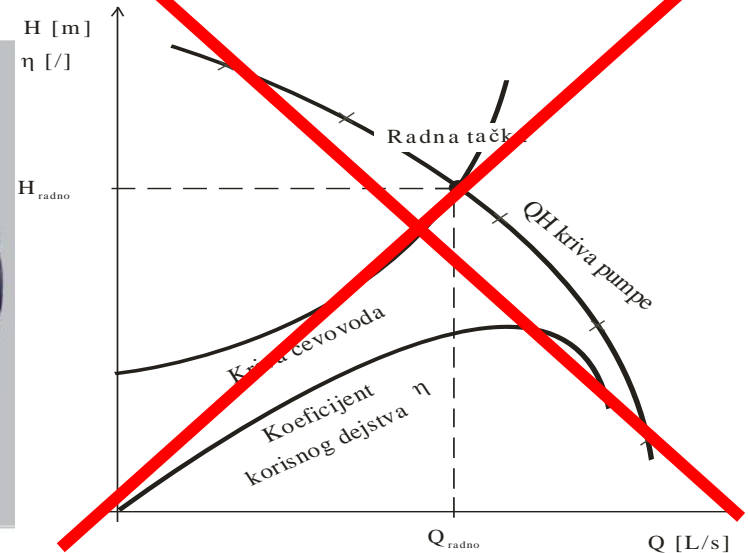

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

Kupili smo pumpu!

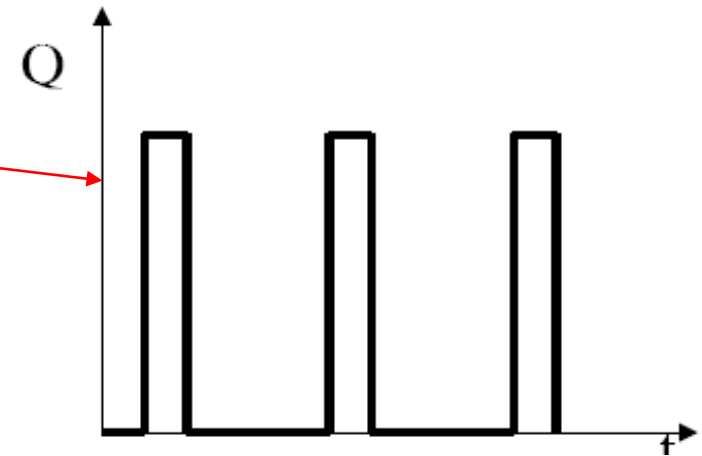
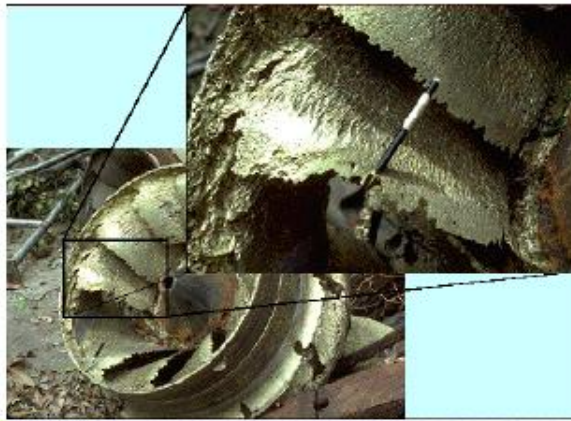

Pumpa je radila 10-ak godina!!

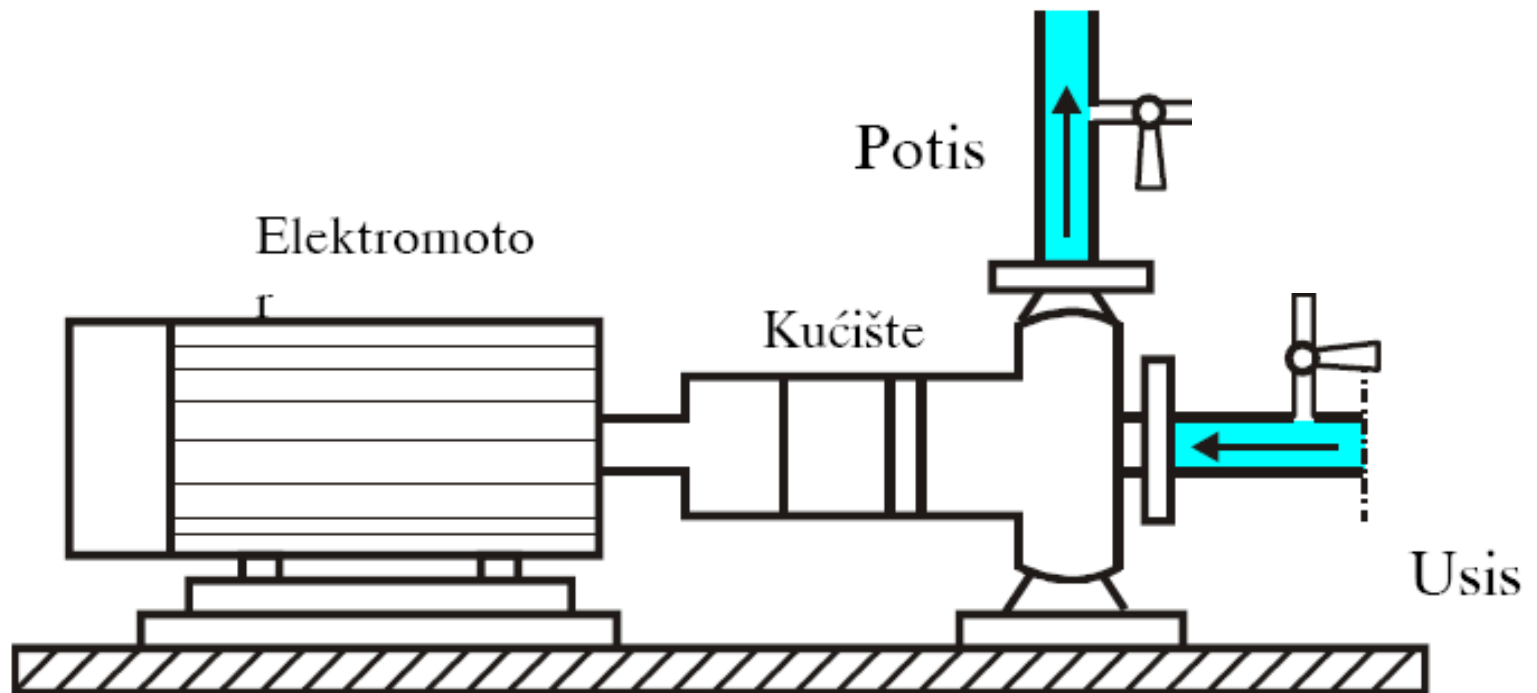
ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- Q-H kriva pumpe se menja
- Propadaju mašinski delovi pumpe: radno kolo, ležajevi, vratilo
- Razlozi:
  - Starost pumpe
  - Neadekvatno upravljanje pumpom
  - Uslova rada (kanalizacione crpne stanice)
  - Rad pumpe u kavitacionom režimu

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

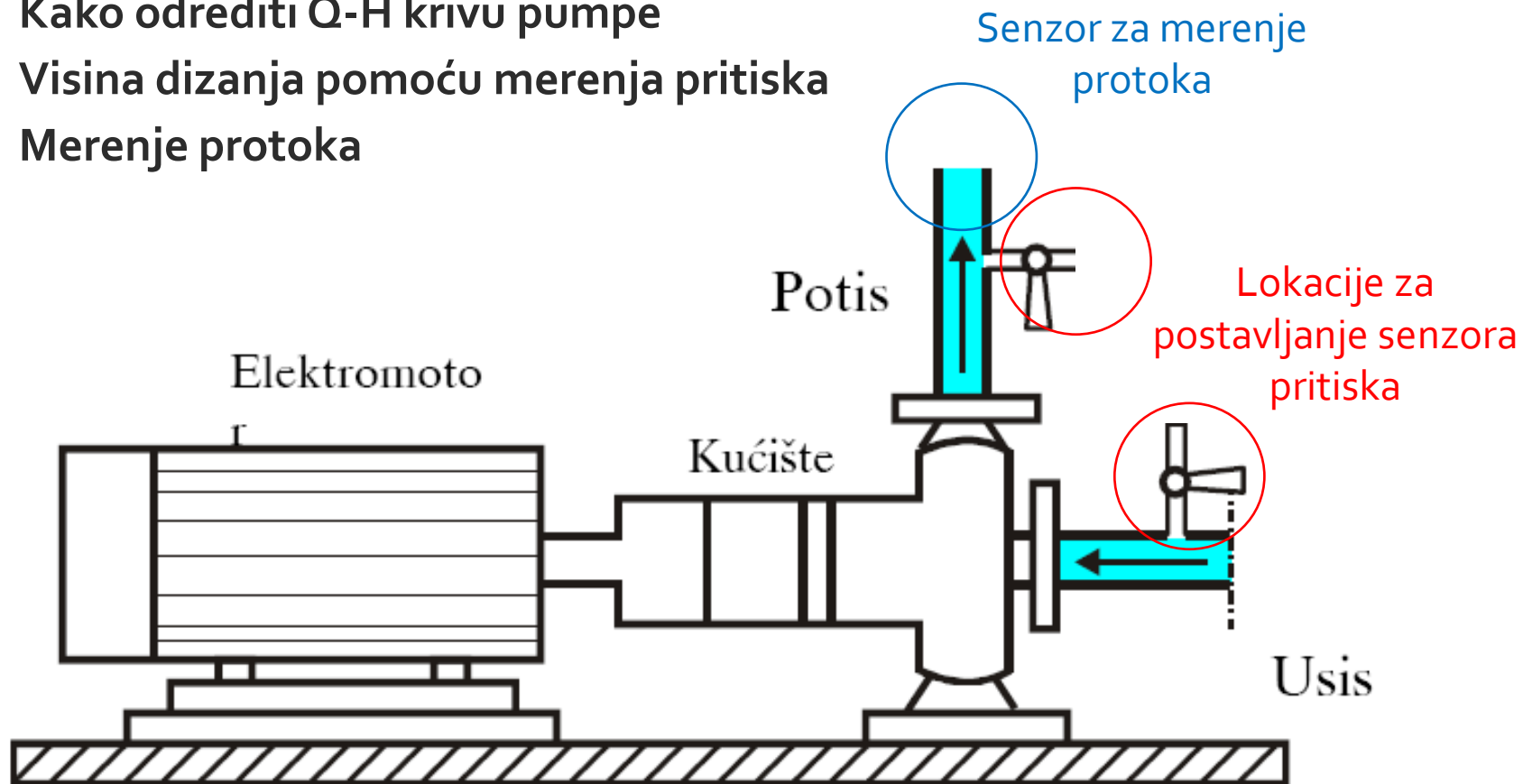
- Kako radi pumpa

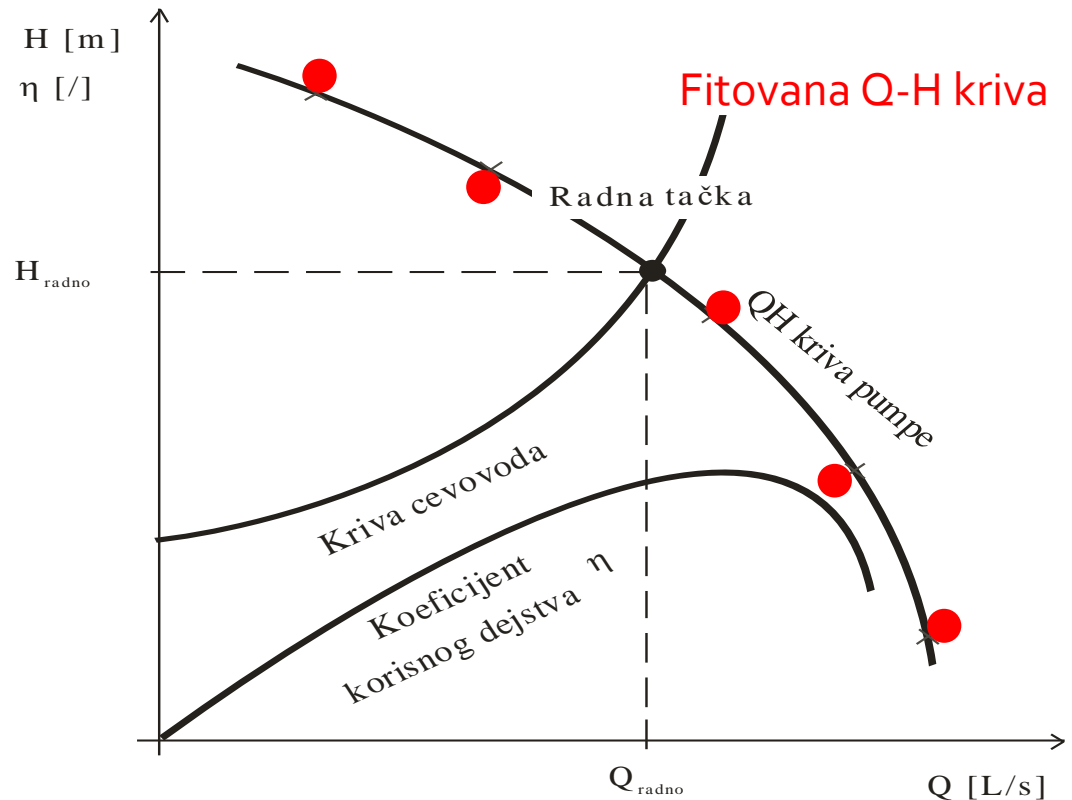
ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- Kako odrediti Q-H krivu pumpe
- Visina dizanja pomoću merenja pritiska
- Merenje protoka

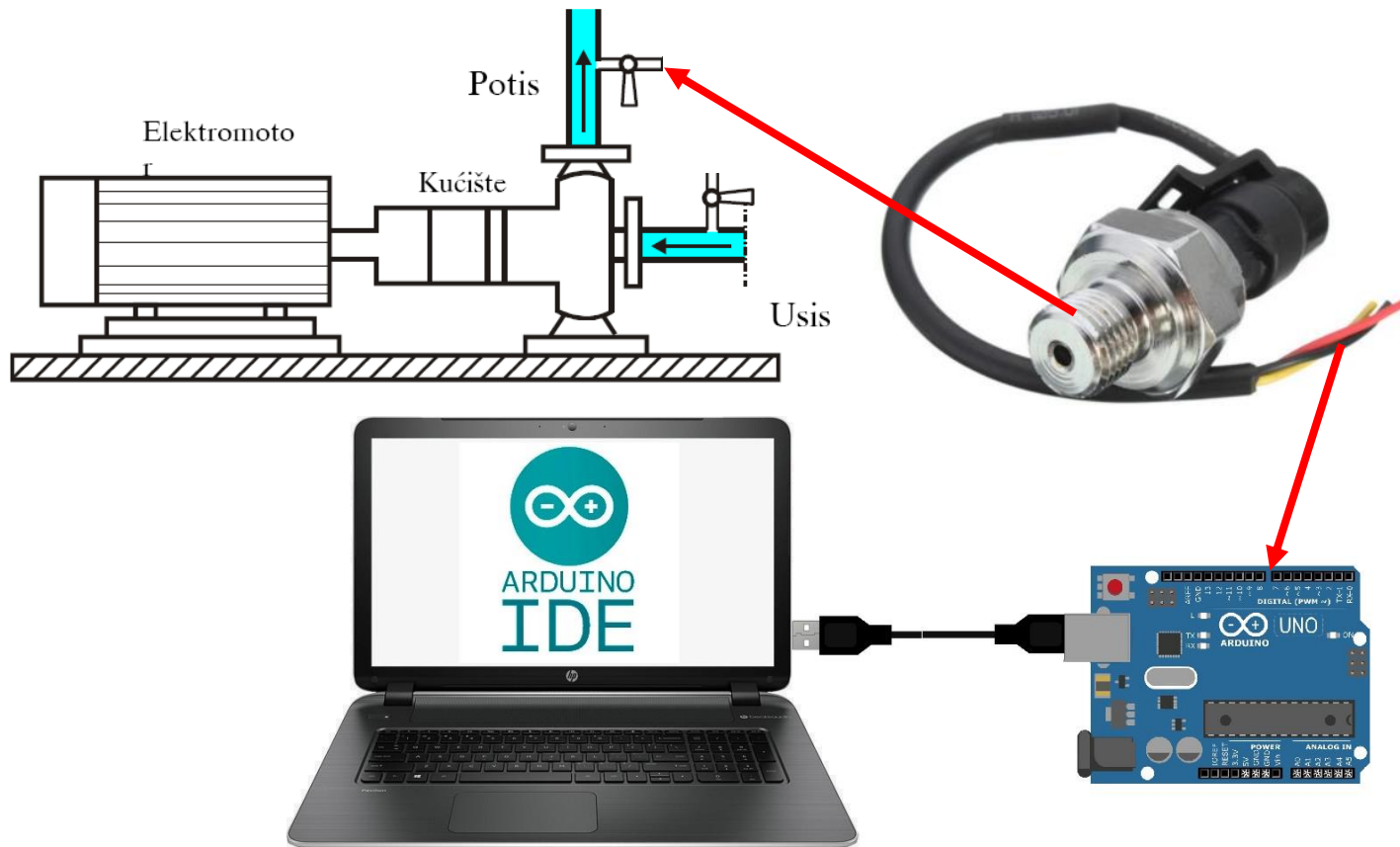
ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- Kako odrediti Q-H krivu pumpe
- Visina dizanja pomoću merenja pritiska
- Merenje protoka
- Više merenja

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- Merenje pritiska

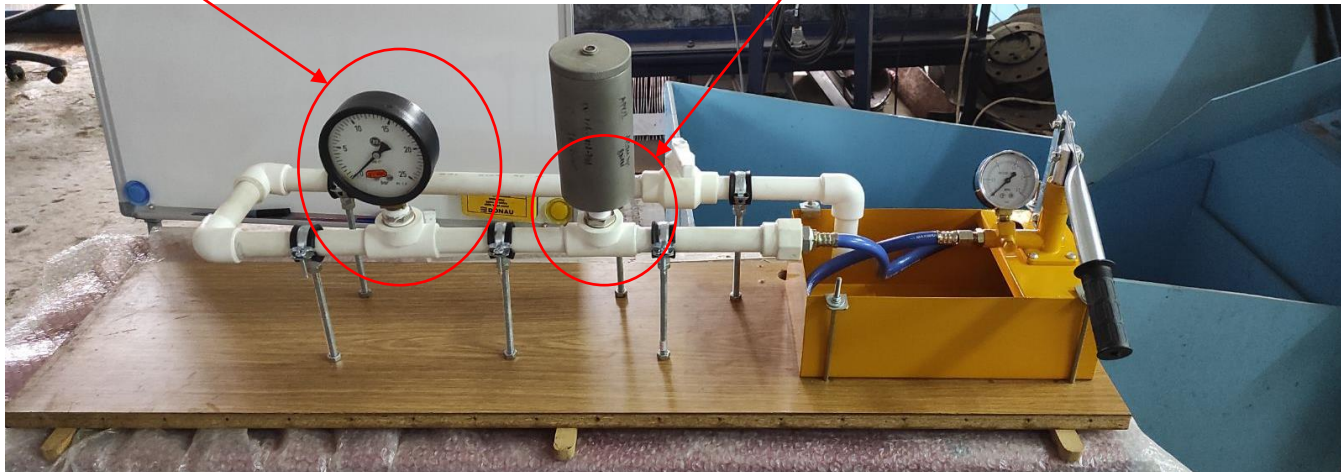

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- **Kalibracija senzora pritiska**

Mehanički manometar sa
Burdonovom cevi (referentno
merenje pritiska)

Mesto za postavljanje senzora
koji se kalibriše

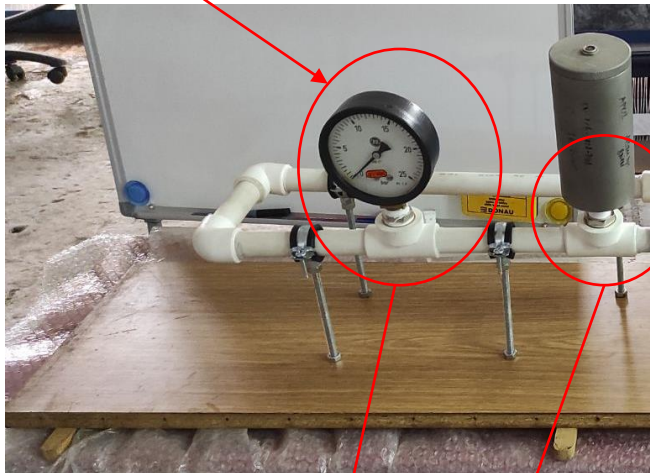

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

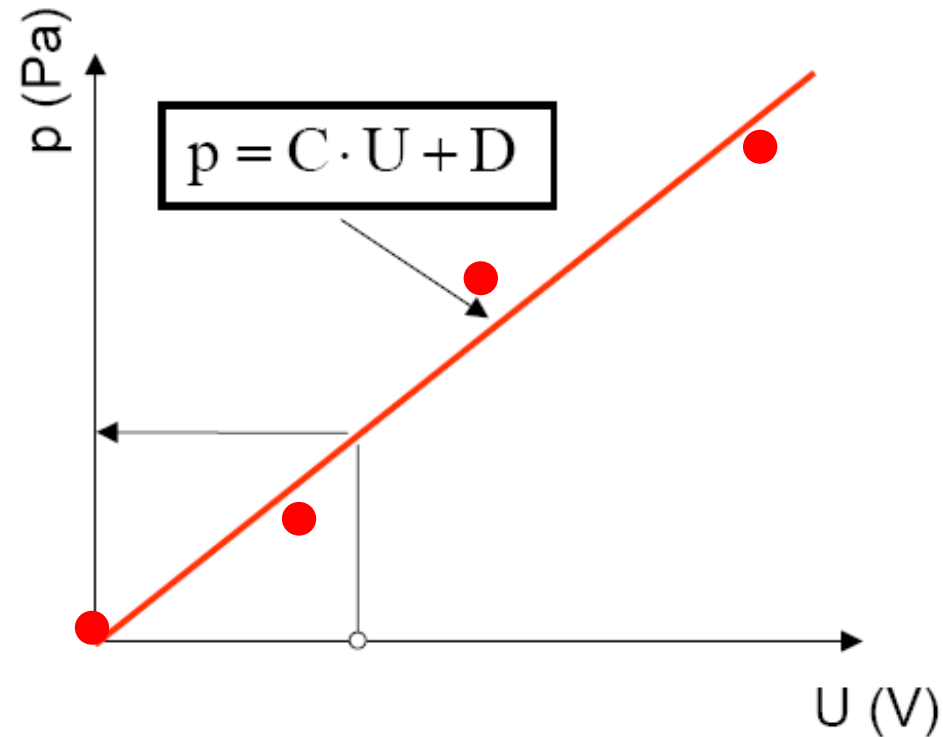
• Kalibracija senzora pritiska

Mehanički manometar sa
Burdonovom cevi (referentno
merenje pritiska)

Mesto

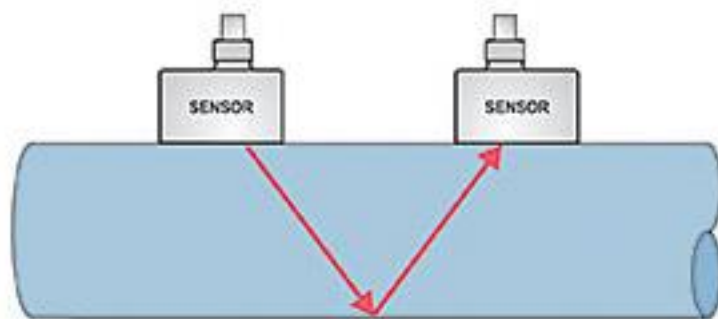
p [bar] $\rightarrow$ U [V] $\rightarrow$

Kalibraciona funkcija p [bar] = $f(U$ [V])

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

- Merenje protoka

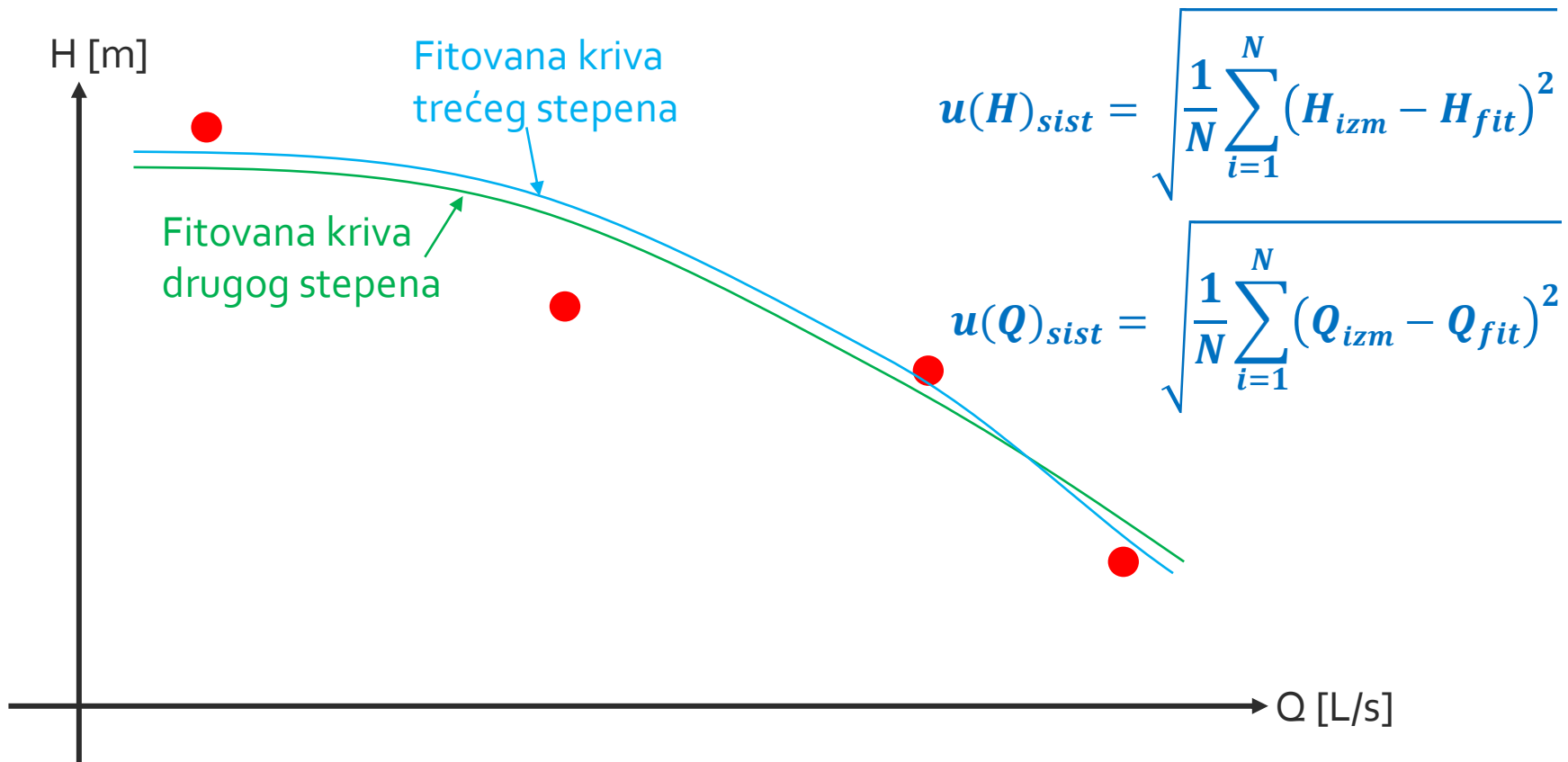

TRANSIT TIME ULTRASONIC

ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

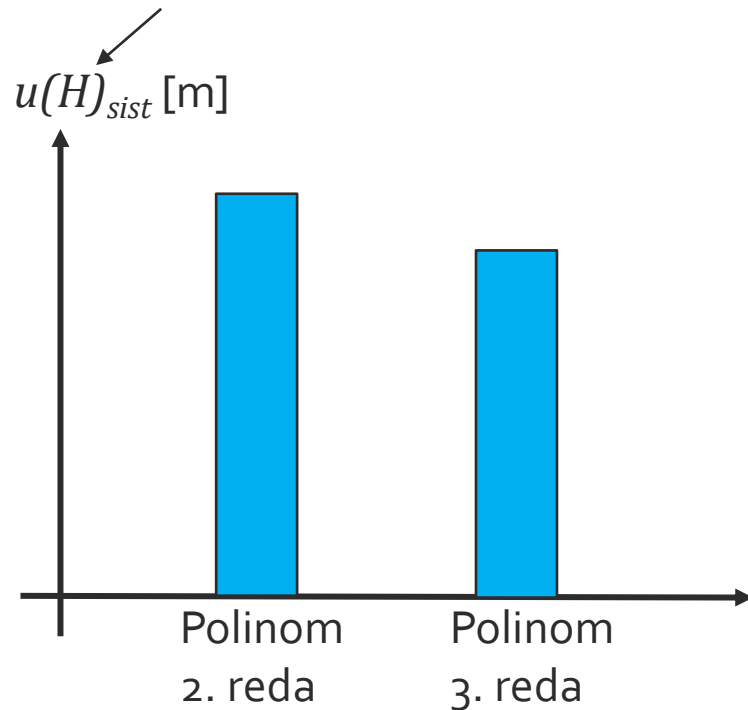
Obrada rezultata

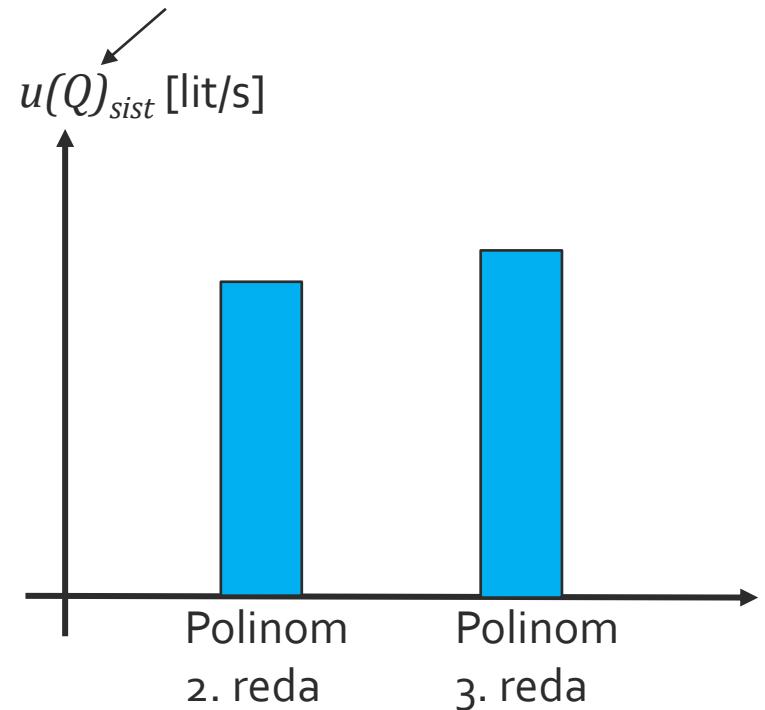
ODREĐIVANJE Q-H KRIVE PUMPE

Obrada rezultata

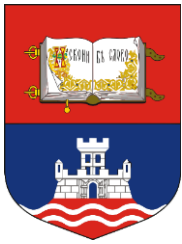
Sistematska neodredjenost po visini dizanja

Sistematska neodredjenost po visini dizanja

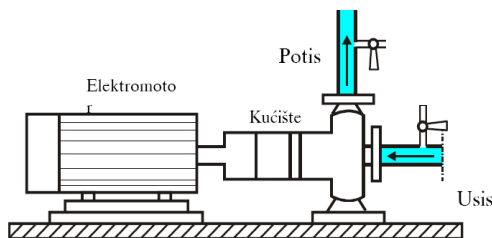

Određivanje Q-H krive pumpe

Merenja u hidrotehnici

5. Vežba

Miloš Milašinović

Damjan Ivetić

Dušan Prodanović

